

Monoton orgie

Finn Iunkers *Ifigeneia* settes omsider opp på norsk. Men mens Agamemnon halshugger sin datter, drukner VERK sin dramatiker i øl og speed.

TEATER

FINN IUNKER

Ifigeneia

VERK Produksjoner. Black Box Teater. Spilles til 5. november

La det være sagt med det samme: Jeg har stor sympati for VERK Produksjoner. Saila Hyttinen, Anders Mossling og Fredrik Hanestad er sterke sceneaktører og pågående kunstnere. Dessuten arbeider VERK ofte med konsepter og tekstmateriale som er lett å brette ryggen av. For tre år siden gjorde de for eksempel en *Medea* på Black Box hvor de kryssklippet gresk tragedie med Heiner Müller og med 70-talls *punk-terrorisme*. Om de ikke alltid lykkes med gjennomføringen, står det respekt av forsøkene, viljen.

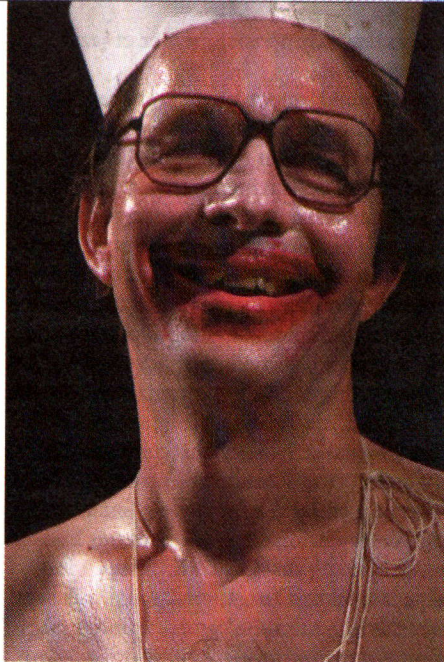
Det er derfor med en viss forventning jeg kommer til premieren på *Ifigeneia*. VERK og Finn Iunker, det må vel være en bra *match*? Men dessverre. Etter en halvtime med ølbad, oppspeeda *small talk* og fulle sjømenn à la Paul McCarthy, har jeg fått min

overdose og er klar for en tur i skogen. «Verden har gått av hengslene» – *jawohl*, men i så fall trenger vi teater som kan løfte oss opp og ut av denne tilstanden.

Uten retning. Hovedproblemet er så vidt jeg kan se at dramaturgien er sprikende og inkonsekvent. Her finnes flere gode ideer, men som helhetlig forestilling faller VERKs produksjon Igjennom. Den gode, svenske instruktøren Anders Paulin står riktignok nevnt i programmet under «dramaturgisk input», men selv om dette kan minne vagt om komposisjonen i *Mefisto* ved Københavns Kgl. Teater (2004), så er det langt fra Paulins sobre nivå.

Jeg forstår aldri hva VERK vil med å sette opp Iunker. Vil de lage komedie? Satire? Harselere med litterære helter og høykultur, slik det antydes i programmet? Eller har de en mer politisk agenda? Jeg klarer ikke å se noen tydelig linje i oppsetningen. Alt jeg ser er en mengde teatreale effekter som slår hverandre i hjel, og som ikke ser ut til å være forankret i noen analyse eller bærende intensjon. Kompaniet formår ikke – så vidt jeg kan se – å formidle kompleksiteten i Iunkers tekst. Eller for å være mer presis: De klarer det kanskje teoretisk, men aldri emosjonelt.

Collage. Så kan man selvsagt innvende at dette er *postdramatisk* teater. Og selvfølgelig:

Overdose: De poetiske kvalitetene må vike for ølbad, oppspeeda *small talk* og fulle sjømenn à la Paul McCarthy i VERKs *Ifigeneia*.

Teksten er kun ett material blant mange, og VERK har all rett til å leke seg med ulike stilarter og lage teatercollage eller *liveinstallasjon*. De må gjerne sitere både McCarthy, Beuys, Godard, Ford Coppola Og The Carpenters – men problemet for meg er at jeg ikke opplever noen indre logikk eller forbindelse mellom tingene som utstilles. Er kanskje selve *poenget* at verket speiler en simulakrumvirkelighet hvor alt er kopier uten origi-

naler, og hvor informasjonsblokker fyker og dit, som i Agamemmons hode?

Det er mulig det bare er jeg som ikke med. For mens flere blant publikum ler, opplever jeg selv at alle sitatene og anførselstegnene skaper en stadig mer støvend overflate, uten at man nærmer seg de virkelige interessante tingene som ligger under. Hvorfor fremstilles for eksempel *Ifigeneia drag*, med stygg blond parykk – er ikke det billig revykomikk?

Bulimi. Hos Iunker finnes poetiske kvaliteter og et alvor som her er fraværende. Teksten er en vev av fortid og nåtid, av ironi og patos, og en undersøkelse av krigens brutalisering av mennesker. Jeg opplever dessuten en *sårhet* i karakterene Agamemnon, Klytaimnestra og *Ifigeneia* – faktisk også i koret – som forsvinner i VERKs ironisk-danserte og skrudd spillestil.

Sant å si føles det som om VERK denne gangen prøver på å være noe de ikke er, er Paul McCarthy eller Frank Castorf. Spørsmålet er om et estetisk uttrykk kan shoppes og settes sammen så eklektisk som dette, slik en unggpike kler seg i punknagler, hip-ekjole og futuristiske joggesko.

Vi spør likevel at VERK kommer sterker tilbake. Det naive koret fra Khalkis har talt: «Jeg vil ikke ha filosofi. Jeg vil ha kjærlighet»

Henning Gärtn

Morgenbladet 3 november 2006